

Сцена от
"Както Ви харесва"
Scene from
As You Like It

тор на звуците и ритмите на сцената, а те, актьорите, имат свободата да насищат с енергията си не само театралната сцена, да слизат сред зрителите и отново да се връщат под прожекторите, за да приобщат зрителите към истинските, понякога тъжни, понякога много сериозни неща, които бележат всяко човешко съществуване. Те прехвърлят енергично диалога от кукла към кукла, от актьор към кукла и от актьор към актьор, заличавайки границите между кукловод и кукла с невероятна пластичност и шеметно и искрено обвързване, така че когато накрая влюбените се намират и всичко е наред, ние в залата се чувстваме и малко нещастни, че тази приказна феерия има край. ■

“Красавицата и звяра” в ДКТ-Варна

Кино в кукления театър - когнитивният консонанс на едно пораснало дете

Боряна Живкова

Приказките... Представете... Въображението... Когнитивният дисонанс...

В началото са историите за Червената шапчица, Трите прасенца, Кума Лиса, Ежко Бежо. Представа си ги някак по свой си начин. Шарени, по детски наивни. После идват книжките с картинки. Леко си разочарован – винаги си си представял Червената шапчица по-висока... След това се появява анимационният филм на Дисни – дори и лошите са красиви, това те учудва. Мислиш си: “Не може ли Снежанка да е истинска, от плът и кръв, обаче около нея да подскачат плюшени джуджета?” Ред е на кукления театър, където магарето е синьо и почти си скочил от щастие на столчето в салона, защото някой най-после е близо до твоите представи за приказното. Но пак си задаваш въпроса: “А не може ли някой да направи филм за деца, който обаче да се играе в театрален салон – на живо?”... Тогава откриваш детските игрални филми – фентъзи. Те ти дават почти всичко, което въображението ти иска, задоволяваш се, но не дотам. Режисьорът в теб дебне, в очакване на театралната импресия...

Порастваш и идва когнитивният дисонанс – реалността, където всичко е някак умерено шарено, уравновесено добро и зло, тъжно и радостно. Порастваш и се превръщаш в продавач на илюзии. Вече четеш на своите деца и ги провокираш да измислят приказния свят. После пък те залъгват своите деца, а те пък – своите, години след години. Лутайки се между раздвоението – киното, или кукленият театър. Куклата, или рисуваната класика?! Лилавият хипопотам, или сивият триизмерен “картун”? А не може ли пък и гвете?! Да, точно така, и гвете – ако зависеше от детето в мен, от децата около мен, за всеки 1 юни ние щяхме да си поръчваме куклен театър с наченки на филм или филм с театрални кукли. Да, искаме точно това!

Ако разтворим гебелите енциклопедии или напишем в интернет “кукли във филм”, ще открием, че съществуват такива опити. Например – “Peau d'ane” (“Магарешката кожа”) от 1970 г., “Die Unendliche Geschichte” (“Приказка без край”) от 1984 г. или “Labyrinth” (“Лабиринтът”) от 1986 г. Но детето в мен остава неудовлетворено, защото не е видяло достатъчно “кино” в кукления

театър. Иска му се да види нещо като Александър Морфов, но за деца. Някак красиво и приказно, някак нереално, някак без край.

След когнитивния дисонанс социолозите твърдят, че идвал когнитивният консонанс. Или, казано по друг начин, хармония между представа и реалност. Или за един оптимист – “кино” в кукления театър. Детето в мен вече дерзае, защото получи своето. На XIV международен куклен фестивал “Златният делфин” (1–6.10.2008 г.), порасналото дете видя своя реализирана мечта, свое дългогодишно желание. Благодарение на екипа на ДКТ-Варна, но най-вече на невероятната фантазия на Мариета Голомехова аз, детето, изживях своя триумф и видях, че в българския куклен театър може да съществува и кинематографичното.

Беше почти към края на фестивала. Късно вечерта – 21,30 часа. Твърдо бях решена, че трябва да гледам представлението “Красавицата и звяра”, защото уважавам работата на Мариета Голомехова и обичам да си говоря с нейните кукли. Нямах очаквания, дори, ако трябва да бъде напълно откровена, бях го-

това да си изляза от салона, ако не ми хареса. Но... каква изненада! Още със започването на спектакъла визията ме омагьоса. Мечтата ми се сбъдна – видях “кино” в кукления театър. Видях онази илюзия, която придава киното, но успешно изпълнена в театъра. Няма губъл, няма монтаж, няма повторимост на сцена. И тази музика (композитор Христо Намлиев)... И тази музика, която съвсем те отвлича от реалността. Забравих, че съм голяма. Забравих, че съм мокра до кости от октомврийския дъжд. Забравих, че през последните години, гледайки театър, мисля за режисьорските решения, играта на актьорите, сценографията и белите конци. Не ми пречеа излишният текст и бавното действие. Видях само приказност... Често се случва сценографията да те провокира, да развихря твоето въображение..., но тук всичко ти бе поднесено наготово – толкова цветно, толкова нежно, женствено, красиво... Чак ти идва да заплачеш, когато свърши...

И отново – когнитивен дисо-

нанс. Пак идва реалността, където няма флейти като балерини, с изящни крайници; няма говорещи и танцуващи плодове, нито толкова цветни светещи градини. Завидях искрено на актьорите за това, че имат възможността да бъдат част от този филм... и да го играят отново, и отново, и отново..., че успяват да се насладят на всичко многок-

ратно, да изпитат удоволствието от магията колкото си искат, а накрая да чуват и онзи прекрасен шум от аплодисментите.

А като се отърсиш от импресията и преживяното, идва той – когнитивният консонанс. Удоволствеността на порасналото дете, че има “кино” в кукления театър.

Сцена от
“Красавицата и
звяра”
Scene from
*Beauty and the
Beast*

Куклен
театър

Два спектакъла на Учебния куклен театър

Петър Змийчаров

“Джак и бобеното стебло” (драматизация Жени Пашова, постановка Жени Пашова и Петър Пашов) е един от най-впечатляващите спектакли на Учебния куклен театър.

Това е изключително остроумна драматизация в стил “кънтри & уестърн”, наситена с ирония и драматизъм. Просто решенията, но “изобразително” находчиви кукли са движени с много умело актьорско присъствие. Към това трябва да прибавим ироничния и весел музикален фон и кинематографичното осветление. Всичко това приковава с еднаква сила децата и техните родители, раздвоени между напрежението и забавата. Понякога (при най-невръстната част от аудиторията) напрежението генерира до... буквален страх. Например при появата на Великана – едно от най-впечатляващите сценографски решения в цялата постановка. Тази сцена е кульминация на драматизма на приказката, която... се сменя със заслуженото

облекчение на един типично американски “хепи енд”.

Може би единствената забележка към спектакъла би трябвало да бъде за неговата продължителност, което би могло да бъде малко изпитание за детската публика. Но аз все пак съм свидетел, че децата изтърпяха времетраенето, буквално омагьосани от този празник на светлина, музика, хумор и съспенс.

Не мога да отмина и очевидното удоволствие, с което студентите изведоха представлението – нещо, което децата безпогрешно разпознават. И което е най-сигурният фактор за неговия успех.

Почти всичко в “Двете принцеси” (постановка Славчо Маленов, сценография Васил Рокоманов, музика В. Маленов) трябва да бъде високо оценено и приветствано. Да започнем с изумителната сценография на Васил Рокоманов. Сцената е осмислена само с една сферична и по “леонардовски” гениална